

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blaginjak: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVBO, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Isaler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kana.
I. porotnik: MARTIN STEFANIČ, Box 78, Franklin, Kana.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 523 Dawson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 114, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisni naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Iz Avstrije.

Gospodarski pregled. — Ojačenje zaloga zlata. — Padanje valute. — Davek na žganje.

Padanje valute se je uspešno zastavilo pot. V to svrhu se je pri nas kakor na Nemškem prepovedal uvoz razkošnih predmetov in promet s tujimi in nevtralnimi državami se je združil v naša ustanovljenih denarnih centralah.

Davek na žganje se je zopet zvišal, in sicer za 40 vin, po litru, tako da znaša sedaj davek za kontingentirani spirit 2 K in 2,60 za razkontingentirani spirit. To je od lanskega poletja že tretje zvišanje: prvi zvišanje meseca julija po 20 vin, na liter je bilo na korist države, drugo zvišanje meseca novembra po 40 vin, na liter je bilo v korist deželam in sedanje tretje zvišanje je pa za pet namenjeno državi. Obenem se je določila cena za rafinirani spirit za vse kronovine na 450 K za hl; cena denaturiranemu spiritu je ostala 150 K za hl.

V svrhu ojačenja zaloga zlata v avstroogrski banki so se odločile vse hranilnice, da sprejmejo staro zlatino in stare zlatnike kot gotov denar ter izdajo zanje hranilne knjižice; obrestuje se te zlate vloge za pol do 1 odstotkov. Razen tega vsebuje knjižice posvetilni list, ki potrjuje, da je dal vlagatelj v tožkem času, svoje zlato domovini na razpolago.

Zadnje dni je vlada uredila trgovino z jajci na ta način, da mora iti ve uvoženo blago izključno skozi roke od vlade poverjene centrale. Odruski spekulaciji z jajci je s tem zavrt vrat. Isti nakupovalnici, ki je vpisana pod imenom "Miles", je že dalj časa izročena tudi oddaja inozemskega surovega masla. Vlada namerava temeljito urediti tudi trgovino s kavo.

Na Ogrskem so se ukrenile dalekosežne odredbe za zagotovitev pomladnih setev. Pritegnjejo se v najboljše meri ruski vojni ujetniki, razen tega se zvišajo tudi meze poljskim delavcem za 60 odstotkov. Da se da vzpodbuda za čim večjo pridelavo sladkorne pese, se ji je zvišala cena od 4 K 50 do 5 K 80 za met. stot. Tudi v Avstriji se je v isto svrhu zvišala cena sladkorni pesi za bodočo kampanjo od 2 K 77 in 3 K na 4 K za met. stot.

V zadnji seji sosveta žitnoprometnega zavoda je vladni zast. naglašal, da izhaja iz poizvedb, ki so sedaj zaključene, da bomo s krušnim žitom prav dobro shajali do prihodnje žetve, ako se bo mo držali predpisov glede dodatkov. Tudi pomanjkanja krompirja se nam ni bati, ker ga je med drugim v Galiciji in na Ruskem Poljskem še velike zaloge; trenutno pomanjkanje krompirja izvira od tod, ker ga radi mrzlega vremena ne kaže prevažati. Ko postane vreme trajno milejšje, bo krompirja zopet dovolj.

V Bolgariji so u teku pogajanja za uvedbo novih davkov ter monopola na sol in tobak.

V turški zbornici istotake razpravljajo o novih davkih; med drugim gre za užitino na sladkor, petrolej, vžigalice, igralne karte, cigaretni papir in spirit.

V Beogradu je razen Laenderbanke otvoril svoje ekspozituro tudi ogrski Kreditni zavod. Gospodarsko življenje Srbije se na novo oživlja. Avstroogrška vojaška vlada strogo gleda na red in upostavo prometa ter gospodarskega življenja.

Kaj pa naši nasprotniki? Vsi so v hudih denarnih škripeh ter iščejo novih posojil in novih dohodkov. Francija, ki je doslej izdala na vojnih stroških 41 milijarde frankov, je uvedla davek na vojne dobičke. Na Angleškem stoji pred devetim vojnim posojilom v znesku 300 milijonov funtov sterlingov. Razen tega se pogajata Anglija in Francija z ameriški Morganovo skupino radi novega posojila v New Yorku in sicer za Francijo 1250 milijonov in za Anglijo 3750 milijonov frankov.

Rusija razpisuje novo notranje posojilo v znesku 2 milijard rubljev po kurzu 95. Razen tega išče Rusija v Ameriki 1 milijardo rubljev na posodo. Razen različnih novih davkov namerava vpeljati tudi monopol na zavarovanje.

Italija je pred finančnim položajem: njena industrija in promet sta radi pomanjkanja premoga malone zadušena. Posebno hudo udarec je zadela tudi italijansko vojno vodstvo, ker je pogorela v Turinu edina italijanska tovarna za barve in anilin.

"S."

Zanimivosti.

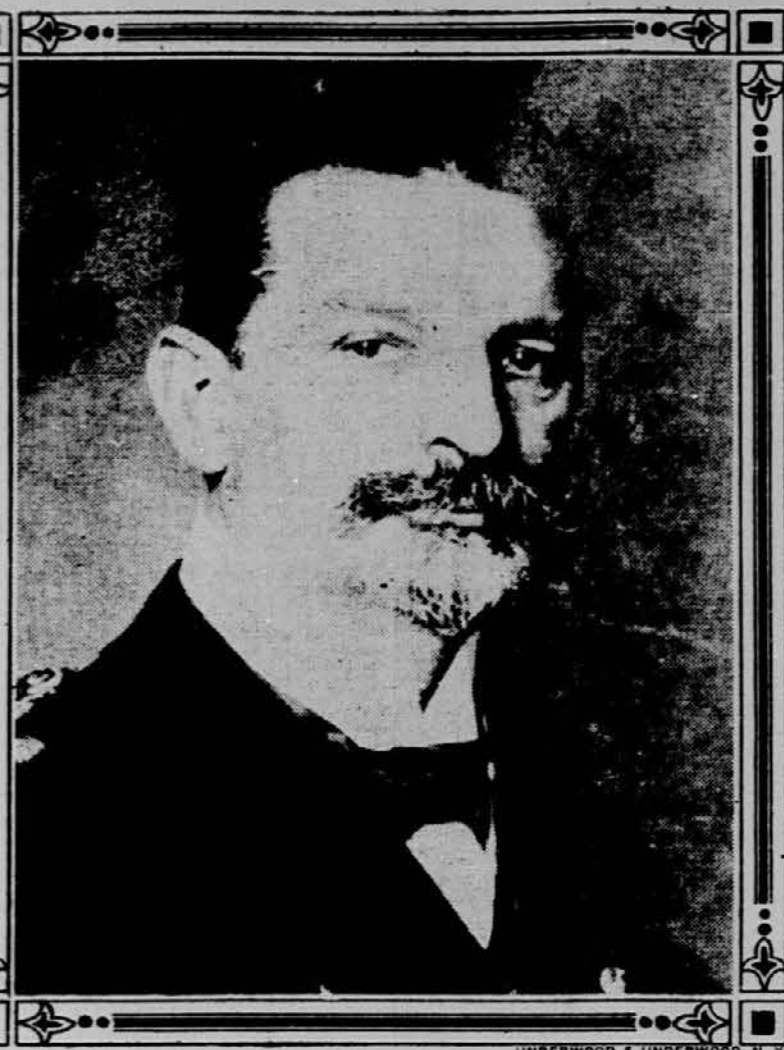
Novi nemški podvodni monitor.

Mornariški sotrudenik londonskega lista "Daily Telegraph" izjavja:

Napovedana nemška podvodna vojska proti trgovskim ladjam mogoče preseneti. Nemčija namreč razpolaga, kakor poročajo nevtrolei z vzhodnega morja, z novo vrsto podvodnih čolnov, ki se najbolj imenuje podvodni monitor. Angleški mornariški strokovnjak pravi, da je novi čoln zgrajen v obliki smodke, obojen z močnim oklopnim stolpom, v katerega ne more vdreti voda; v sredi stolpa se nahaja poveljnikov most. Čoln se lahko popolnoma ali na pol potopi; vozi pa tudi lahko kakor navadna ladja in ga trgovske ladje sploh ne morejo poškodovati, vojne ladje pa le s težavo. V oklopu se nahajajo topovi, katerih število in kaliber ni znan, a to stoji, da je kaliber večji, kakor so ga uporabljali Nemci do zdaj.

Samostanov v Rusiji

Je 900, v katerih živi 20.000 redovnikov in do 50.000 redovnic.

Admiral pl. Capelle, poveljnik nemškega brodogoja.

Ogenj pri Verdunu.

Pariski dopisnik "Timesa" poroča sledeče:

Vsa poročila z bojišča so glasno naglašajo, da ni bilo nič strašno streljanje s topovi ob ofenzivi v Champagni v primeri z brezobzirnim obstreljevanjem, ki je grmel z grmečo silo nad grčki ob reki Maas. 30.5 in 42 em možnarji so pomnožili zbor in so pomagali razrivati zemljo.

Streliške jarke in poljske utrdbe so krogel trgale v kose in u ničile; granate so metale, ko so razpokavale, kvisku male gričke ali pa izkopavale jame v zemlji. Nikdar prej se še ni pripravila kakva bitka tako v najmanjših podrobnostih in nikdar še ni bila kakva armada tako bogato preskrbljena z materialom za — končno zmago.

"Morning Post" izjava v uvodniku:

Priznati moramo strašen značaj nemškega napada. Ugotovljamo namreč, da bi odločne napade na kako močno postojanko narekovala neumnost ali obup in sicer iz priprostega razloga, ker navadno brani močna postojanka tudi postojanko, ki je velike važnosti. Cena odgovarja vedno nevarnosti. Zgodovina vedno bolj dokazuje resničnost nazora, da je le malo postojank samih tako močnih in tak obrambenih, da jih ni mogoče vzeti.

Ne zasmehujemo zato Nemcev. V Franciji poizkušajo zdaj, kar so storiли uspešno v Galiciji in v Belgiji. Močno postojanko, ki tvori ključ, hočejo zavzeti z velikim plazom materiala in moštva z vsoto temeljitosti in odločnosti nemškega vojaškega intelekta. Z navadno jasnostjo so si izbrali čas napada. V Champagni in na Flandernskem je najbrže zemljišče tako, da ni mogoč protinapad. Ne dvomi se, da računajo Nemci tudi na mir na vzhodni bojni fronti. Rusi so trenutno zapleteni drugod v težke boje. Vreme čuva večji del nemške čete pred protinapadi.

Velika vrednost Verduna kot ključa francoske črte je tako jasna, da nam ni potrebno ugibati, češ da so podvzeli Nemci napad, ker so izstradani ali pa blazni. Reči moramo namreč, da so poizkusili silovito napeti moči, da končajo z enim udarcem vojsko, ki mora, če se izjalovi, resno učinkovati na njih vojaški in zato tudi na njih političen položaj.

Odvetnik Summers.

Newyorški sodnik Crane je poslal danes v zapor odvetnika C. E. Summersa, ker je hotel neko osebo oslepiti za precejšen del dedščine. — Koliko časa bo zaprt, se do zdaj še ni določilo.

Četrto nemško posojilo.

Berlin, Nemčija, 4. aprila. — Državni zakladničar je danes izjavil, da je bilo danes opoldne podpisana še polovica nemškega vojnega posojila. — To je že četrto nemško vojno posojilo.

Strašni snežni viharji

divjajo ob besarski meji. Več ljudi je že vnel njih mrtvih.

Iz razstreljene Gorice.

"Grazer Tagblattu" poročajo iz vojnega tiskovnega stana:

Te dni sem bil v Gorici, v "mestu smrti", kjer so izstrelki "rešiteljev civilizacije" ubili 130 žensk, otrok in starčkov, 500 pa težko ranili. Gorica je po italijanski vojski, ki naj bi jo "odrešila", strašno trpela. 2700 hiš ima Gorica; od teh je 1200 močno poškodovanih ali pa sploh popolnoma porušeni.

Mesto cvetije je postalo mesto smrti; oaza bolnikov se vsak dan obstreljuje. Nemisljeno, brez smotra se uničuje biser Soče. Sedaj stoji že tudi bližnje vasi pod uničujočim ognjem Italijanov. V Pevni ne stoji več nobena hiša. V Solkanu in Vrtojbo so udarile težke granate. Gmofna škoda v Gorici sami znaša nad 20 milijonov kron.

Gorica pa vendarle živi. Trgovine so odprte. Na Velikem trgu se igrajo otroci. Ženske hodijo na izlet v okolico, kjer si morejo ogledati Oslavje, Podgoro in Sabotin. Moški opravljajo svoje posle in se ne menijo ne za granate, ne za šrapnele, ne za krogelje iz pušk. Mesto cvetja in smrti — vendarle živi!

Govoril sem z okrajnim glavarjem baronom Baumom, ki mi je pripovedoval to-le:

Gorica ima še vedno 11.000 prebivalcev. Nasproti vračanju prebivalstva, v prvi vrsti kmetov in kupčevalec, zavzemamo prijazno stališče. Aproximacija mesta oskrbuje Trst; sedaj je že izvrstna. — Preje so bila živila prebivalstva večinoma nekoliko pičla, sedaj imamo vsega zadosti. Mesto je sedaj snažnejše nego je bilo prej. Ruševine in podrtine se sproti spravljajo s poti. Razstreljene vodovodne cevi in električne napeljavne so zopet popravljene. Zapuščen hiše in civilno imetje se straži; pošta deluje brezhibno, ceste se neprestano izboljšujejo. Obdelujemo tudi polje v bližini postojank in izpraznjenih vasi. Zalibog, da ne moremo odpustiti nekdanjega tovarnega vlaka s furlansko zelenjavo na Dunaj. Dunajčani se morajo odreči tudi slovečemu šentandražskemu špaglu, ker rastejo sedaj v vrtovih namesto špaglov — granatni lijak. Cenitev škode se je za enkrat ustavila, ker prihajajo k starim vsak dan nove škode.

Solskega pouka ni, ker bi otroci ne mogli prestat v mrzlih sobah, v katerih so vsa okna pobita. V ostalem žive ljudje kakor običajno, kakor bi ne stali Italijani nekaj tisoč korakov pred mestom. Sedaj že vemo, kako se imamo kriti: civilisti v Gorici so postali izvežbani vojak. Italijanski letalci prihajajo večkrat. Nedavno je eden vrgel v mesto nemško pisan časopis z naslovom "Feldpost", v katerem so bile natisnjene nesramne laži o lakoti in uporih v Berlinu ter zlagane vesti o Dunaju. Ponatisnjena je bila tudi slika "Simplicissima" o brezmesnih dneh. Mislim pa, da te laži niso bile natisnjene v Rimu; marveč v Parizu, ker se tičejo večinoma nemških razmer.

Za vsako ogledno ali odgovorno na upravitelja ne odgovorimo.

\$1000.00 nagrade.

Zadnjih osem let se je selilo toliko Slovencev na svojo grudo, kakor ne nikdar prej. Naselbine so rasle, kakor gobe po dežju. Obljubovalo se je ljudem bogastvo, če se kupi le kosček zemlje v različnih krajih. Skoro vsi premislili poroki in odrešeniki naroda so dajali pa še posebno dobre svete, ne idi v Missouri, ker tam so žabe, kače in pa mrzlca.

Zadnje štiri leta se nisem bavil s prodajo zemlje Slovincem, temveč jaz sem le pazno gledal nesramno reklamo in pa uspeh različnih naselbin.

Slovenec, ali ni res čudež, da so vse naselbine ostale le na papirju ter v možganah zginolih prerokov; zadnje na severu se podirajo celo s hrupom. Kajti Slovenci so bili vabljeni v kraje, kjer sploh ni mogoče živeti.

Edino v Missouri je ostala in procvita brez hrupa in reklame.

Vsak Slovenec lahko zasluži \$1000.00, ki mi pokaže 12 slovenskih kmetov v Floridi, Texas, Wisconsin in Michigan, kateri imajo obstoj vsaj tak, kot povprečno 12 slovenskih kmetov v Missouri, da se žive IZ-KLJUČNO le od kmetijstva.

Slovenec, ako želiš imeti dom, tukaj si ga lahko napraviš. O tem se prepričaj lahko sam pri rojakih, ki žive že več let tukaj. Mi ne pridelujemo pomaranč, zelene, fig, niti ne krompirja ali kumarc za \$200.00 na aker, niti se ne pečemo z mlekom v velikem obsegu. Temveč mi smo zadovoljni s koruzo, pšenico, ovsem, senom, detelje, kuretino, prešiči, govedo, konji in mulami, pridelamo pa tudi fižol, krompir, vsakovrstne sadja in posamezniki tudi nekaj vina, a živi se lahko dobro in pošteno. Taka je torej naša naselbina, ki ni v bogastvu, pač pa v procvitu in na solidni podlagi. Pridi čbiskat Slovence in dobiš boš jesti kakor ne bolje v najboljšem hotelu v Ameriki in to vse domače.

Slovenec, ki želiš imeti svoj dom, na katerem je treba trdo delati, tukaj ga dobiš, boljšega nikjer širrom Amerike, kolikor je meni znano. Jaz nisem agent od danes do jutri, ampak stalen posestnik in znan vsaj 50 milj naokrog.

Pridi v naše kraje in ako nočeš, ne hodi k meni, ker v Ripcity in Butler Countijih je precej Slovencev raztresenih. Prepričaj se, kako so bolni po zatrditju ničvrednih ljudi, in našel boš le polnolične rdeče otroke in ljudi, zdrave kakor kjerkoli drugje.

Dežela rabi pridne ljudi in zato Vas ona vabi in ne jaz. Vsa ravnina je sedaj v kanalizaciji in od mlak je bedasto govorenje od bedastih ljudi, ki ne poznajo dežele.

V desetih letih od sedaj preskrbi lahko južni Missouri vsa žita, prešiče in polovico govedi za 40 milijonov ljudi, da ne omenjam prav nič druge pridelke.

Zemlja se dobi tukaj primeroma poceni v valovitih krajih narejene kmetije in v ravnini pa gozd, ker čiste ravnine nikdo ne prodaja. Jaz ne prodajam nobenemu gozda v ravnini, ampak vse izčistim, da je za orati. Pridi in izberi si kos. Plačila po dogovoru, kakor moreš izplačevati. Imam precej svoje zemlje, ki je nemorem urediti s svojimi financami. Prodajam poceni in naredim kmetijo, kjer boš lahko mirno in zadovoljno živel. Pridi in pogledj naše polje in pa pridelke, nikdar ti ne bo žal poznati našo deželo.

Ako pa hočeš čez noč postati premožen, potem naši kraji niso zate; če hočeš pa resnično pridobiti svoj dom s trdim delom, potem ga dobiš kakor nikjer drugje.

Zapomni si, dežela te vabi in ne jaz, jaz ne rabim tvojega denarja. Kupi sam in kjer hočeš in pridruži se nem, ker čimveč nas bo, tembolje bomo napredovali.

FRANK GRAM, Naylor, Mo.

